

Fortid og Nutid

1995

Tidsskrift for kulturhistorie og lokalhistorie
Udgivet af Dansk historisk Fællesråd

FORTID OG NUTID 1995

Udgivet af Dansk historisk Fællesråd, c/o Landsarkivet for Sjælland m.m., Jagtvej 10, postboks 661, 2200 København N.

Redigeret af arkivar Inge Bundsgaard og arkivar Michael H. Gelting.

Redaktionsadresse: Fortid og Nutid, c/o Landsarkivet for Sjælland m.m., Jagtvej 10, postboks 661, 2200 København N.

Redaktionsudvalg: redaktør Tommy P. Christensen, docent Karl-Erik Frandsen, Tormod Hessel, arkivar Peter Korsgaard, arkivar Jørgen Thomsen.

© 1995 *Fortid og Nutid* og forfatterne.

Tryk: AiO Tryk a/s, Odense (hft. 1-2); Special-Trykkeriet Viborg a/s (hft. 3-4).

Udgivet med støtte fra Statens Humanistiske Forskningsråd og Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

K B A

Indhold 1995

Artikler

Peter Fibiger Bang: Fra gårdmandslinie til økologisme?	233
N.H. Frandsen: Dragthistorie i retsbetjentarkiverne.	220
Aage Hoffmann: Niels Bukhs nationale gymnastikprojekt – psykohistorisk belyst	187
Bente Jensen: Hammershus Slotsruin mellem nationalt monument og turistseværdighed – 1896-1907	28
Jens Chr. V. Johansen: Retssamfundet, retsstaten og retssikkerheden i 16.-18. århundrede	111
Lars Jørgensen: Stormandsæder og skattefund i 3.-12. århundrede.	83
John T. Lauridsen: »Frihedskæmperbilleder« – et essay om historisk billeddannelse	128
Per Grau Møller: Højryggede agre i fynske skove	303
Niels Kayser Nielsen: Sport og bondekultur – om foreningsliv i provinsen i mellemkrigstiden.	3
Lene Rold: Informationsteknologi på Nationalmuseet	279

Debat

Peter Dragsbo: Byggeskikforskning omkring Danmark	154
Jens Karlshøj Hansen: Ingen revolution – men en regnefejl.	324
Kirsten Kvist Hansen: Virkelighedsbillede af historien	148
Nils Hybel, Per Ingesman, Jens E. Olésen og Bjørn Poulsen: Dansk senmiddelalderforsknings fremtid.	48
Vivi Jensen: Nogle tanker i anledning af et jubilæum – Besættelse og lokalsamfund	334
Steffen Elmer Jørgensen: Om anmeldelser og anmelderes ansvar	251
Erik Nørr: Det danske historiske bibliografiske system. I anledning af at endnu et hul er blevet plomberet	55
Erik Helmer Pedersen: Landboforeningerne i historien	65

Anmeldelser

Bent Andersen, Jens Møllerup og Gunnar Kjær Mortensen: En dråbe i havet. Langeland under den 2. verdenskrig (Frank Weber)	74
Poul Nyboe Andersen: Hal Koch og Krogerup Højskole (Jørgen Thomsen) . .	78
Jørgen Assens, Anette Eklund Hansen, Bjarne Bo Jensen og Margaret Nielsen: De slukkede vores tørst – og gjorde livet lidt rødere. Bryggeriarbejdernes forbund DBBMF 1898-1990 (Sidsel Eriksen)	73
Ole Bergh: Aalborg Politi under besættelsen (Henrik Gjøde Nielsen)	76
Besat og befriet. Erindringer fra besættelsestiden i Kolding (Frank Weber). .	272
Kirsten Borg: Korsør Fæstning (Jørgen Mikkelsen)	72
Niels B. Breinholt: Vestjyde og verdensmand, red. Ellen Damgaard og Esben Graugaard (Peter Korsgaard).	165
Jørgen Hegner Christiansen, Marianne Germann, Eva Sylvest og Else Trier: Historien om et teglværk. Hakkemose Teglværk 1847-1895 (Annette Østergaard Schultz)	349

Lene Dige: Dronninglund i 1700-tallet (Karl-Erik Frandsen)	256
Søren Eigaard: Husligt Arbejder Forbund i Odense gennem 60 år (Annette Østergaard Schultz)	270
Svend Esbech: Ølstykke – til alle tider (Karl-Erik Frandsen)	255
Birthe Nordentoft Feilberg: Kære Far (Hasse Neerbek)	273
Karl-Erik Frandsen: Okser på vandring. Produktion og eksport af stude fra Danmark i midten af 1600-tallet (Jens Villiam Jensen)	266
Hans Jørgen Frederiksen og Inger-Lise Kolstrup: Troens kunst. Ny dansk kunsthistorie 1 (Lars Bisgaard)	158
Karen Glente, Karin Kryger og Orla Pedersen: Dydens løn. Soldenfeldts Stiftelse 1894-1994 (Birte Broch)	350
Finn Grandt-Nielsen: Huse i Odense (Caspar Jørgensen)	269
Henning Hall: Mammon og magt i Slottets skygge (Hans Bjørn)	70
Claus Bjarke Hansen og Peter Deibjerg Rasmussen: Hvor blev mejeriet af? (Inge Bundsgaard)	352
Jens-Peter Hansen: Kobbermøllen ved Krusaa (Henrik Harnow)	341
Jørgen Hesseldahl: I Toldstrups tjeneste. En jysk students eventyr, 1943-1945 (Frank Weber)	271
Adda Hilden og Jytte Larsen, red.: Når baner brydes. Et pilotprojekt om 1920'erne til Dansk Kvindebiografisk Leksikon (Inge Bundsgaard)	167
Erik Housted: Fattig-Holm. Tre guldalderskæbner (Niels Peter Stilling)	68
Kristian Hvidt: Christiansborg bag kulisserne (Henrik S. Nissen)	170
Inger Kjær Jansen og beboere fra Ullerup: Til Ullerup. Landsbyliv og bygningsregistrant (Karl-Erik Frandsen)	256
Charlotte S.H. Jensen: Røverhistorier. Sagn og virkelighed (Johnny Wøllekær)	164
Jørgen Elsøe Jensen: Danmarks Middelalderlige Byplaner 1: Fyn med omliggende øer; 2: Syd- og Sønderjylland (Per Kristian Madsen)	343
Jørgen Steen Jensen, red.: Tusindtallets danske mønter fra Den kongelige Mønt- og Medaillesamling – Danish coins from the 11th century in the Royal Collection of Coins and Medals (Niels Lund)	341
Knud Chr. Jensen, Finn Rasch Pedersen og Jakob Vedsted, red.: Ebeltoft byhistoriske Arkiv i 50 år (Jørgen Thomsen)	171
Troels Jørn og Niels Peter Stilling: Billige boliger i Søllerød kommune. Buskehøj og byfornyelsen 1919-1994 (Inge Bundsgaard)	79
Jakob Kieffer-Olsen: Grav og gravskik i det middelalderlige Danmark. 8 kirkegårdsudgravninger (Bodil Møller Knudsen)	161
Karsten Klindt-Jensen: Fortegnelse over historiske kort. Sønderjylland (Henrik Stissing Jensen)	171
Jens Riise Kristensen: Havets Heste. Skibsbygning og sejlads i vikingetiden (Tinna Damgård-Sørensen)	259
Christian Krötzl: Pilger, Mirakel und Alltag. Formen des Verhaltens im skandinavischen Mittelalter (Lars Bisgaard)	261
Gunner Lind: Hæren og magten i Danmark 1614-1662 (Hans Bjørn)	264
Brian Patrick McGuire: Guide til middelalderens Danmark / A Guide to Medieval Denmark (Poul Grinder-Hansen)	160
Jette Mackintosh: Danskere i Midtvesten. Elk Horn-Kimballton bosættelsen 1870-1925 (Holger Dyrbye)	73
Niels Mortensen, red.: Havnen midt i Jylland. Skive Havn 1869-1994 (Henrik Vedel-Smith)	167

J. Myrdal & G. Bäärnhielm: Kvinnor, barn och fester i medeltida mirakel-berättelser (Lars Bisgaard)	261
Jan Møller: Strandvejens Fiskerlejer. Træk af Øresundskystens kulturhistorie (Niels Peter Stilling).	70
Flemming Nielsen og Jytte Skaaning: Foreningsarkiver fra Ribe Amt I-II (Inge Bundsgaard)	350
Henrik Gjøde Nielsen: Blot brudstykker. Historisk strejftog i Hals Kommune (Karl-Erik Frandsen).	255
P.O. Nielsen, K. Randsborg & H. Thrane, ed.: The Archaeology of Gudme and Lundeborg (Vibe Ødegaard)	257
Nick Nyland: Skørbug, beskøjter og skibskirurger. Træk af søfartsmedicinens historie (Erik Gøbel)	70
Karl-Peder Pedersen, Grethe Ilsøe og Ditlev Tamm, red.: På given foranledning. En antologi om dansk forvaltningskultur (Michael Hertz) . .	339
Margit Baad Pedersen: Haslev fra landsby til stationsby (Inge Bundsgaard)	353
Poul Porskær Poulsen: Godt tjent med navnet Ry. Ry Håndværker- og Borgerforening i 100 år (Inge Bundsgaard).	80
Bente Scavenius, red.: Guldalderhistorier. 20 nærbilleder af perioden 1800-1850 (Niels Peter Stilling)	67
Per O. Thomsen, Benno Blæsild, Nis Hardt & Karsten Kjær Michaelsen: Lundeborg – en handelsplads fra jernalderen (Vibe Ødegaard)	257
Udgravningen ved Tårnby Torv. Foreløbig rapport 1994. Status og sammenfatning ved Mette Svart Kristiansen, Ditlev L. Dall Mahler, Thomas Roland, Eliza Fønnesbech-Sandberg (Tommy P. Christensen) . . .	163
Jacob Vedsted: Postvæsenet i Ebeltoft gennem 300 år (Tommy P. Christensen)	165
Jens Velle: Bruunshaab gamle Papfabrik (Allan Leth Frandsen)	268
Nils Vollertsen: Det danske mindretal. En række studier om det danske i en tysk stat (John T. Lauridsen)	274
Nils Vollertsen: Sydslesvig. En landsdel i nationalt opbrud 1945-1948 (John T. Lauridsen)	274
Alex Wittendorff: Tyge Brahe (Hans Bjørn)	346

Meddelelser

Jesper Boysen: Projekt Nordliv – nordisk identitet i fortid, nutid og fremtid	181
Dansk Historisk Fællesråds repræsentantskabsmøde 22. april 1995 på Hornstrup-Centret/Vejle	173